

Jeugdzorg in *chaos*

Pointer, het onderzoeksplatform van KRO-NCRV, onderzocht samen met Follow The Money de wereld van de jeugdbescherming. Daarin gaat veel mis, luidt de conclusie. De nieuwste aflevering belicht de kosten. 'Vaak is het een bodemloze put.'

TEKST: BRAM DE GRAAF, BEELD: SHUTTERSTOCK

Mijn stiefdochter van negen voelt zich onveilig", zegt Rymke. "Ze heeft faalangst, op school gaat het slecht. Al vier jaar staat ze onder toezicht, want haar moeder komt de afspraken niet na." Zo levert zij haar dochter geregeld niet af. "We melden dat dan bij de politie, maar die zegt: we kunnen niets. Terwijl we een beschikking hebben waarin staat dat er sancties gelden voor de moeder als zoiets gebeurt. Jeugdzorg doet onderzoek na onderzoek, maar er verandert niets." Een ouder weet vaak niet wat de regels zijn en waar hij of zij recht op heeft. Rymkes partner Marcel zag door de bomen het bos niet meer. "Naast zijn voltijd baan praatte hij continu met de instanties. Hij moest verslagen lezen en daarop reageren, met de gedachte: als ik het niet doe, pakken ze mijn kind af. Omdat hij eraan onderdoor ging, nam ik het over." Dichter bij de oplossing kwam ze niet. "De problemen stapelden zich juist op. Jeugdzorg doet in feite niets en geeft ouders de schuld. Terwijl ze elke maand een flink bedrag ontvangen om ons te helpen."

INZAGE

Uit frustratie ging Rymke zelf op onderzoek uit. Ze wilde weten wat de jeugdbescherming precies doet voor dat geld

en vroeg inzage in hun dossiers. Die kreeg ze niet. Nadat ze van de Pointer-uitzendingen hoorde, nam Rymke contact op met het programma om haar verhaal te doen. Het leidde tot een nieuwe aflevering over de kosten van de jeugdzorg. "Sinds de decentralisatie in 2015 valt jeugdzorg onder de gemeenten", zegt onderzoeksjournalist en programmamaker Klaas den Tek. "Per kind ontvangt het duizenden euro's van die gemeente. Met dat geld moeten ze ervoor zorgen dat ouders er samen uitkomen en dat het kind een veilige opvoeding krijgt, maar in de praktijk komt dit niet van de grond. Er zijn tientallen zaken waarin het juist verergert." Jeugdzorg verantwoordt onvoldoende wat de instantie met het geld doet, aldus Den Tek. "Ze willen geen inzage geven in hun bedrijfsvoering. Als we ernaar vragen, beroepen ze zich op de privacywet."

MOERAS

Voor de bewuste aflevering bekeek Pointer verschillende zaken en vroeg Jeugdzorg daarna om een reactie. Het blijkt dat de betrokken instanties zich er vaak zelf ook geen raad mee weten. "Een ouder kan makkelijk onder afspraken uitkomen, de andere ouder is dan de dupe. Via Jeugdzorg belanden zij van

hulptraject in hulptraject. Te laat wordt geconcludeerd: dit werkt niet. Ze starten gewoon weer een ander traject. Het bedrag verdwijnt in een bodemloze put, het kost de gemeenschap ongelofelijk veel geld."

Het verhaal kent alleen maar verliezers, aldus Den Tek. "Ouders raken getraumatiseerd door hun ervaringen met Jeugdzorg. Ze gaan erheen in de hoop eruit te komen, maar belanden in een moeras. De uitzending maakt duidelijk dat de werkwijze bij vechtscheidingen vaak niet werkt." Volgens Den Tek houden te veel jeugdzorgorganisaties zich bezig met dezelfde dossiers. "Hun onderzoeken staan soms haaks op elkaar, ouders worden er gek van. Soms hebben ze met tientallen hulpverleners te maken. Meer structuur in de coördinatie zou al veel helpen. Ook zou er eerder juridisch moeten worden ingegrepen als afspraken niet worden nagekomen. Gewoon zeggen: 'Dit is het. En als u zich daaraan niet houdt, zijn dit de consequenties.' Het is te lang pappen en nathouden."

SCHRIKBAREND

Rymke hoopt dat gemeentes en instanties leren van haar verhaal en dat de jeugdzorg efficiënter wordt. Voor haar stiefdochter zal het te laat zijn. "Ik vrees

*‘Ouders raken
getraumatiseerd
door hun
ervaringen’*

.....

dat de verantwoordelijkheid bij haar wordt neergelegd als ze naar de middelbare school gaat. Ze mag dan zelf beslissen bij wie ze wil wonen. Maar dat de jeugdbescherming zich ‘jeugdbescherming’ mag noemen, vind ik schrikbarend, want dit meisje is nooit beschermd.”

[POINTER | ZONDAG | NPO RADIO 1 |
KRO-NCRV | 19.00]

Pointer over Jeugdzorg

Pointer maakte een aantal uitzendingen over de jeugdzorgketen. Ouders in vechtscheiding belanden hierin als er zorgen zijn over de veilige opvoeding van de kinderen. Als eerste werd aandacht besteed aan de omgangsregelingen bij vechtscheidingen.

“Wanneer een ouder weigert daaraan mee te werken, kan de andere ouder aangifte doen”, zegt onderzoeksjournalist en programmamaker Klaas den Tek. “Maar politie en OM doen daar niets mee.”

De tweede aflevering gaat over kindervelzijn: “Dure hulpinterventies werken nauwelijks”. De derde behandelt de vechtscheidingen zelf: “Jeugdzorg vergroot soms de chaos.”

Terugluisteren kan via pointer.kro-ncrv.nl.